

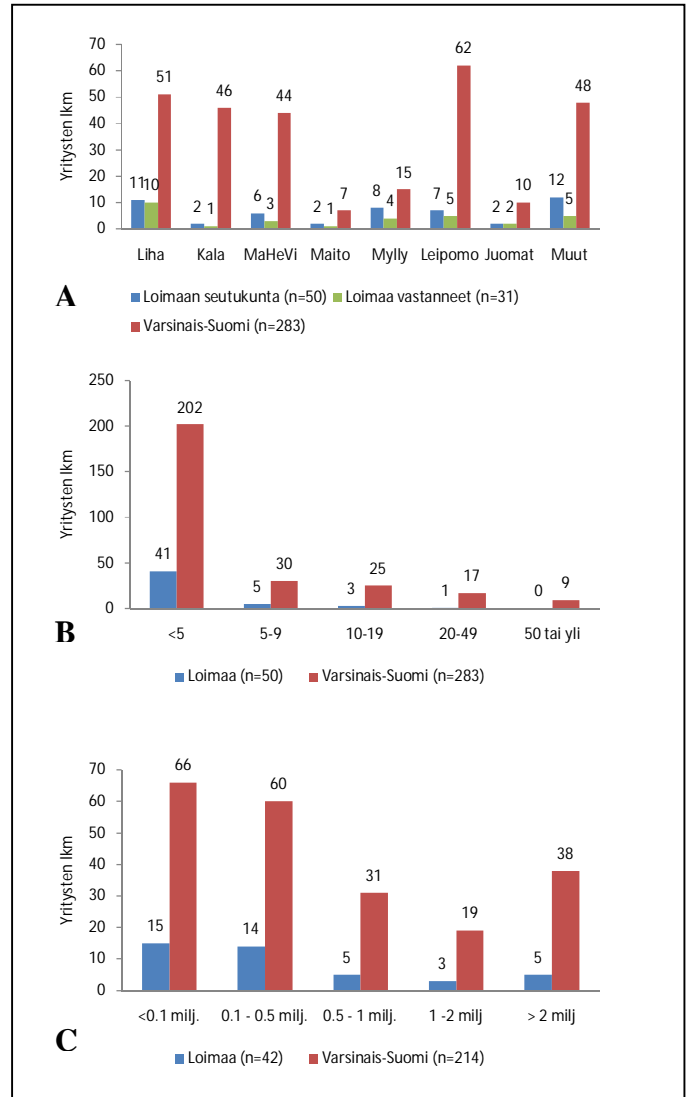
Loimaan seutukunnan elintarvikealan toimialaraportti 2009

Lounafood – Aitoa Makua Varsinais-Suomesta hanke on Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen koordinoima maakunnallinen elintarvikealan toimialahanke, jonka päätavoitteena on edistää lähellä tuotetun ruuan ja pienyrittäjyyden asemaa Varsinais-Suomessa. Osana tätä työtä hankkeessa ylläpidetään rekisteriä maakunnan elintarvikkeita jalostavista pk-yrityksistä.

Kevään 2008 ja kesän 2009 välisenä aikana maakunnan elintarvikkeita jalostavia pk-yrityksiä lähestyttiin yrityskyselyn muodossa. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa alueella toimivat yritykset, selvittää yritysten toiminnan nykytilannetta, tulevaisuuden näkymiä ja mahdollisia kehittämistarpeita. Kysely toteutettiin pääosin puhelinhaastatteluina ja pieneltä osin myös postitetun kyselylomakkeen muodossa. Koko maakunnasta kyselyyn vastasi 158 yritystä kaikkiaan 283 yrityksestä. Vastausprosentiksi muodostui näin ollen 56 %. Loimaan seutukunnassa kyselyyn vastasi 31 kaikkiaan 50 yrityksestä (vastausprosentti 62 %). Vastaamattomien yritysten osalta perustiedot yrityksestä kerättiin muista julkisista lähteistä (mm. yritys- ja yhteisötietojärjestelmä sekä erilaiset kaupalliset yritysrekisterit).

Kartoituksen perusteella Loimaan seutukunnassa toimii kaikkiaan 50 elintarvikkeita jalostavaa pk-yritystä. Yritysten lukumäärässä mitattuna merkittävimmät toimialat ovat muiden elintarvikkeiden (sis. mm. kananmunien jalostusta, makeisten valmistusta, hunajan tuotantoa) ja lihan jalostus (22 % yrityksistä) sekä mylly- (16 % yrityksistä) ja leipomotuotteiden valmistus (14 %) (kuva 1 A). Poikkeuksellista seutukunnalle on suuri myllyjen ja toisaalta pieni kalan jalostajien määrä koko maakuntaan verrattuna.

LounaFood – Aitoa Makua Varsinais-Suomesta toteuttaa Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaa 2007-2013 ja sitä rahoittavat Varsinais-Suomen TE-keskus ja Varsinais-Suomen kunnat.

Kuva 1. Loimaan seutukunnan ja koko Varsinais-Suomen elintarvikealan pk-yritysten lukumäärä jaoteltuna toimialoittain (A) sekä henkilömäärän (B) ja liikevaihdon (C) mukaan.

Myös pienten yritysten määrä sekä henkilökunnan määrässä että liikevaihdossa mitattuna on maakunnan keskiarvoja suurempi. Yrityksistä 82 % (maakunnassa 71 %) on mikroyrityksiä eli alle viisi henkilötyövuotta työllistäviä yrityksiä (kuva 1 B). 78 % prosenttia (maakunnassa 57 %) on mikroyrityksiä.

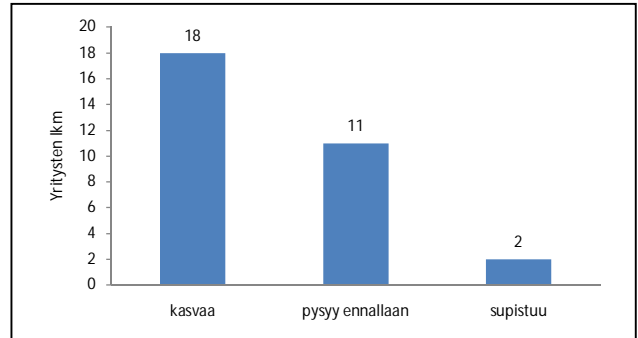
yrityksistä sijoittuu luokan alle 500 000 euroa vuodessa.

Huolimatta yritysten pienestä koosta tai kenties juuri sen takia yli puolet (58 %) kyselyyn vastanneista yrityksistä suunnitteli laajentavansa tuotantoaan ja/tai liikevaihtoaan lähitulevaisuudessa. Kaksi yritystä ajatteli toiminnan supistuvan. Toimialoittain tarkasteltuna eniten kasvuhaluista yrityksiä toimi lihan (5 kpl) sekä muiden elintarvikkeiden jalostuksen (4 kpl) piirissä.

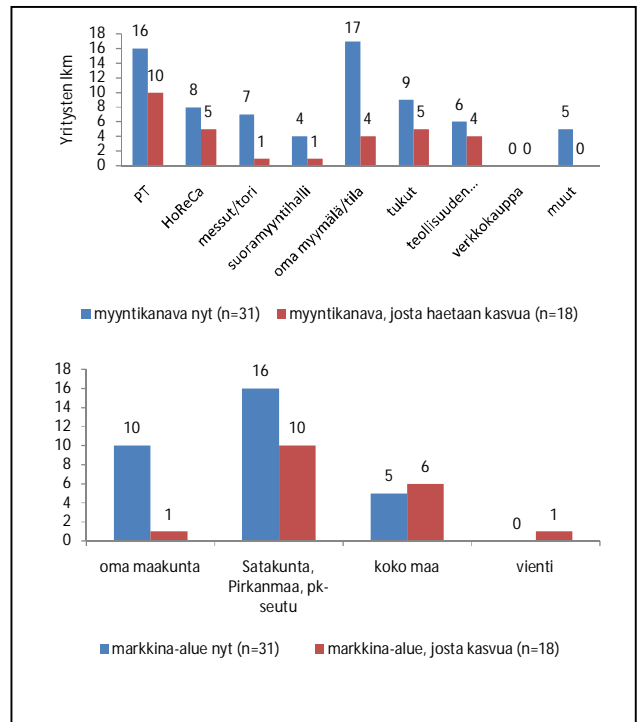
Yrityksistä 32 % ilmoitti markkina-alueekseen ainoastaan oman maakunnan, oman ja lähimaakuntien alueella toimi 52 %, koko Suomen laajuisesti 16 %. Merkittävimmät myyntikanavat olivat päivittäistavara-kauppa (52 %) ja myynti omasta myymälästä/tilamyynnti (55 %).

Kasvuhaluista yrityksistä suurin osa suunnitteli pysyttelevänsä jatkossakin kotimaassa. Vientisuunnitelmia oli yhdellä vastanneista yrityksistä. Tärkeimmäksi myyntikanavaksi kasvua ajatellen nousi päivittäistavara-kauppa (32 %). Monet yrityksistä olivat lisäksi kiinnostuneita yhteistyön aloittamisesta ja tuotteidensa kehittämisestä ravintoloiden, suurkeittiöiden ja maatilamatkailuyritysten suuntaan, mutta kokivat tarvitsevansa tässä ulkopuolista apua. Viisi yritystä oli myös kiinnostunut kokeilemaan nettikauppaa myyntikanavana.

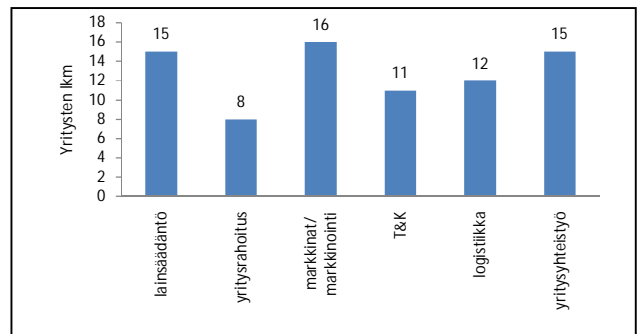
Tärkeimmiksi tiedotus- ja kehittämiskohteiksi mainittiin yritys yhteistyön lisääminen (60 %), lainsäädäntö (60 %) sekä markkinat ja markkinointi (64 %) (kuva 4).

Kuva 2. Yritysten tuotannon määrän muutos lähitulevaisuudessa.

Kuva 3. Yritysten markkinakanavat ja -alueet tällä hetkellä sekä kasvuhaluisten yritysten markkinakanavat ja -alueet, joista kasvua aiotaan hakea.

Kuva 4. Tiedontarve ja kehittämiskohteet (n=25)